

RETRATS DEL NATURAL
GEMA JIMÉNEZ CASANOVA
 CIUTADANA

(104)

MANOLO GARCIA

El carrer ja ha quedat enrere

TONI VALL
 BARCELONA

La memòria, mentre dura, és un tresor que no acostuma a enganyar-nos. Avui la Gema s'enrecorda de la seva joventut a Madrid. Es veu a ella mateixa passejant per la Puerta del Sol o la Plaza Mayor i una imatge borrosa se li apareix, eloqüent, i la fa pensar. Un indigent demana caritat, remena unes escombraries o habita silenciós en un banc públic. I ella no pot reprimir un pensament de condescendència, una mirada d'esma per sobre l'espatlla. I continua el seu camí. M'explica el seu record amb pesar, conscient que, bastants anys després, la seva perspectiva ha canviat completament. Als vint-i-nou anys va haver d'experimentar en la pròpia carn la desoladora experiència de viure al carrer, de tenir la freda intempèrie com a sostre, de sentir-se desprotegida de l'escalf d'un llar, d'un llit on dormir, d'una família. Que algú t'expliqui la seva història vital és un privilegi. I quan un té la sort de conèixer algú tan generós i serè com per explicar-te-la encara que hagi sigut difícil, o molt difícil, entens que els motius de la seva dissort no sempre són clars ni fàcils de concretar, que factors com l'impre-

vist, la indecisió, l'infortuni i el fatalisme tenen moltes coses a dir i que les sumes i restes suposadament senzilles no sempre acostumen a donar el resultat esperat.

Hem quedat a la seu d'Arrels, al carrer de la Riereta. Ells la van ajudar quan tenia problemes i ara ella hi col·labora sempre que pot. És un indret especial, amb trànsit incessant de persones que entren i surten. Alguns passen la tarda als seients de l'entrada, d'altres s'hi entretenen o col·laboren amb les activitats de lleure. S'hi combinen llargs silencis amb moments d'aldarull, que sempre se celebren perquè signifiquen vida. De seguida la Gema rememora el dia que va arribar a Arrels per primera vegada, moguda per la impotència de no poder posar fre per ella mateixa a l'espiral de negativitat en què havia entrat i que poc tenia a veure amb aquella jove vitalista i gran aficionada a la lectura que somiava ser veterinària i que havia marxat de Madrid, on va néixer fa trenta-nou anys, perquè volia veure món.

Impossible estudiar

Veterinària, sí, és el que ella desitjava, però la manca de recursos familiars no va fer-ho possible. Va treballar de repartidora de propaganda i netejant cases, una feina que l'enamina a deixar Madrid i aterrar a Tarragona, on s'estableix una tempora-

Complexitat
 Els motius d'una dissort no sempre són clars ni fàcils de concretar

Experiència
 "No hi ha millor escola que la pròpia vida", diu la Gema fent autocrítica

da com a assistenta en la neteja d'apartaments. "Els llocs petits m'inquieten i sentia que volia tornar a agafar el metro", m'explica, una potent reflexió emparentada amb les arrels, la pertinença a un lloc, el sentiment de sentir-se protegida amb l'intangible de ser sota terra perquè això et recorda el lloc on vas néixer. Ja a Barcelona, s'enamora i s'emparella. Té casa, feina i el que s'acostuma a desitjar per ser mínimament feliç. També una filla. L'expressió se li torça en rememorar les situacions, les decisions equivocades, que conueixen al trencament de l'estabilitat i a emprendre camins poc edificants. "No vaig saber prendre les meves pròpies decisions, les van prendre per mi", concreta. Mirant enrere creu que podria haver actuat d'una altra manera. Prefereix no ser gaire explícita, no remoure gaire el que li dol i que sigui el silenci qui millor ho explica. Treballava en una empresa formatgera i és acomiadada. És llavors quan es veu abocada a la depressió que la porta a viure al carrer. "No vaig tenir el suport familiar o potser és que no el vaig saber cercar amb prou determinació", és sorprenent que la Gema sempre tingui aquesta capacitat per a l'autocrítica, per a l'assumpció dels possibles errors que hagi comès.

Entre places i carrers del Raval i també pròxims a les Glòries viu durant uns mesos sense més res-

guard que la manta i la companyia dels que es troben en la seva mateixa situació. "Els meus millors amics els he fet al carrer", i són ells els que l'ajuden a superar la por de la indefensió. És bonic el verb que utilitza per definir el que serà el seu suport econòmic: "chatarrear", o sigui, buscar al carrer objectes i andròmines i vendre-les a qui li vulgui donar alguna cosa. La situació millora una mica quan deixa la intempèrie i es trasllada a una casa ocupada, on resideix uns dos anys, no exempta de problemes i mals moments. I finalment, després de l'enèsima batzegada, es decideix a demanar ajuda. Arrels és un bon aixopluc. Després de passar per diversos albergs, ara, amb una petita paga no contributiva, viu en un pis tutelat per l'entitat on conviu amb altres persones. Llegeix molt. Acaba d'enllestir *Tomàquets verds fregits*. Abans *El tiempo entre costuras* i *Las cenizas de Angela*. Aquella nena que va aprendre a llegir molt aviat, als quatre anys, que als nou llegia contes i novel·les de terror, ha vist passar de llarg la pitjor etapa de la seva vida. Manté el contacte amb un dels seus tres germans i desitja que algun dia el retrobament amb la seva filla sigui possible. I el més colpidor, se sent afortunada: "El que em va passar va ser positiu perquè no hi ha millor escola que la pròpia vida".